

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/64/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116011349
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3116011349.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci proti odsúdenému T. W., nar. X.X.XXXX v Z., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ilava, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27.06.2017 o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 6Pp/326/2016 z 24.03.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného T. W. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odsúdený T. W. vykonáva trest odňatia slobody uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 3T/154/2015 zo dňa 25.11.2015, právoplatný 04.12.2015 pre prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. h) Tr. zákona a pre pokus prečinu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 14 k § 20 k § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zákona, vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Na výkon tohto trestu odsúdený nastúpil dňa 4.12.2015 (so započítaním väzby od 27.9.2015 do 4.12.2015) a jeho predpokladaný koniec má mať dňa 27.9.2017. Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plynie od 27.9.2016.

Dňa 14.9.2016 podal odsúdený na Okresný súd v Trenčíne návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín rozhodol uznesením zo dňa 14.11.2016, sp. zn. 6Pp/326/2016 tak, že podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku s použitím § 66 ods.1, ods.2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného T. W. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s odôvodnením, že u neho nie sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky.

Na podklade sťažnosti odsúdeného Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2Tos/9/2017 zo dňa 01.02.2017 zrušil vyššie uvedené uznesenie a zároveň uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Krajský súd v zrušujúcom uznesení konštatoval, že boli porušené práva odsúdeného na obhajobu v dôsledku toho, že okresný súd vykonal verejné zasadnutie bez toho, aby sa zaoberal žiadosťou odsúdeného o ustanovenie obhajcu z dôvodu, že ten si ho nemôže dovoliť pre svoje majetkové pomery.

Okresný súd po vrátení veci ustanovil odsúdenému opatrením sp. zn. 6Pp/326/2016 zo dňa 10.02.2017 obhajcu a následne opätovne vykonal dňa 24.03.2017 verejné zasadnutie, na ktorom znovu vypočul odsúdeného. Tento sa podrobne vyjadril k hodnoteniu, ktoré bolo na neho vypracované z výkonu trestu a vyjadril s ním nesúhlas. Disciplinárne tresty, ktoré mu boli uložené sú umelo vykonštruované, vymyslené. Žiadal, aby súd prehodnotil jeho hodnotenie a vyhovel jeho návrhu na podmiennečné prepustenie, prípadne mu uložil i dohľad, ktorý je schopný plniť. Okresný súd následne uznesením sp.zn. 6Pp/326/2016 zo dňa 24.03.2017 rozhodol tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s poukazom na §

66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona návrh odsúdeného T. W., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po vyhlásení podal sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil jednak sám, ale i prostredníctvom obhajcu. V písomnom odôvodnení sťažnosti zo dňa 01.05.2017 v podstate opätovne obsiahlo poukazoval na to, že disciplinárne tresty, ktoré mu boli uložené sú vymyslené a účelové zo strany ústavu z dôvodu, že sa neustále sťažoval na ústav. Rovnako opätovne namietal hodnotenie ústavu, ktoré nepovažuje za objektívne, najmä konštatovanie, že jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá a súd sa v tej súvislosti nezaoberal jeho obranou a argumentáciou v tom smere, že má vytvorené sociálne zázemie u matky, prípadne bratov, o čom svedčí priložený list od brata, ako aj jeho snahu sa po prepustení zamestnať. Vytýkal napadnutému uzneseniu jeho nejasnosť a nepresnosť a skutočnosť, že nekonal urýchlene, pričom nepostupoval správne, aby riadne zhodnotil dôkaznú situáciu. Namietal, že nebol oboznámený s hodnotením ústavu zo dňa 06.03.2017. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a podmiennečne ho prepustil na slobodu i s prípadnými obmedzeniami, ktoré dodrží.

Dôvody sťažnosti doplnil i prostredníctvom obhajcu, v ktorom opakovane uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení. Súd jeho žiadosť o podmiennečné prepustenie zamietol s poukazom na nenaplnenie materiálnej stránky (podmienky), ktorá musí byť pre pozitívne rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody naplnená spoločne so stránkou formálnou. Materiálna stránka pozostáva z dvoch zložiek. Prvou zložkou je to, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností preukázal polepšenie. Druhou zložkou je, že od neho možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Vo vzťahu k údajnému nenaplneniu prvej zložky materiálnej stránky uviedol, že je skutočne pravdou, že bol počas výkonu trestu viackrát disciplinárne potrestaný, no ako na to poukazoval už uviedol počas konania, uložené tresty považuje za účelové a vykonštruované voči jeho osobe. Uznáva, že súd v konaní o podmiennečnom prepustení nie je v postavení orgánu, ktorý by mohol hodnotiť zákonnosť a správnosť uložených trestov, no napriek tomu by ich súd nemal bezvýhradne akceptovať bez potreby ďalšieho skúmania. Súd by mal povahu disciplinárnych trestov skúmať jednak z dôvodu, že v podmienkach výkonu trestu je pre neho viac ako náročné bojovať proti uloženým trestom prostredníctvom súdom zmienených opravných prostriedkov. Zároveň by ich mal riadne preskúmať kvôli tomu, že ak by sa ich skutočne dopustil, obvykle udeľované sankcie za ich spáchanie sú nepomerne vyššie ako tie, ktoré boli uložené jemu. Napokon niektoré kategórie skutkov, za ktoré mu bolo uložené disciplinárne potrestanie nepovažuje za tak závažné, že by mohli spochybníť jeho polepšenie vo výkone trestu. V tejto súvislosti poukazuje napr. na disciplinárne tresty za nedostatočné ustrojenie alebo za neustrojené lôžko, ktoré mu boli uložené počas pobytu v ÚVTOS a ÚVV Ilava. K nenaplneniu druhej zložky materiálnej stránky uviedol, že nesúhlasí s tým, že by od neho nebolo možné očakávať to, že v budúcnosti povedie riadny život. Tieto tvrdenia stoja najmä na správe ÚVTOS a ÚVV Ilava zo dňa 29.09.2016, ktorá si však vo svojom obsahu jednoznačne vzájomne odporuje, kde na jednej strane konštatuje jeho chýbajúce rodinné zázemie, no na strane druhej hovorí o tom, že so svojimi blízkymi odsúdený udržuje pravidelný kontakt a to aj zasielaním balíčkov. Rovnako táto správa tiež na jednej strane hovorí o tom, že jeho vystupovanie nie je na požadovanej úrovni, no na druhej strane tiež hovorí o tom že svoj voľný čas trávi zmysluplným a aktívnym spôsobom, v kolektíve je nekonfliktný, podieľa sa na činnosti v prospech ústavu výkonom čistiacich a upratovacích prác atď. Vzhľadom na uvedené je takáto správa vo svojich tvrdeniach protichodná a neposkytuje dostatočný podklad na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o podmiennečné prepustenie. Súd v súvislosti so záverom o nemožnosti očakávania vedenia riadneho života tiež poukazuje na jeho predchádzajúce zlyhania a odsúdenia. Pritom sa jedná o jeho minulé skutky, za ktoré už riadne niesol zodpovednosť a bol za ne riadne potrestaný, preto súd pri svojom rozhodovaní nemá prihliadať na predchádzajúci život odsúdeného, pretože tieto okolnosti už boli predmetom posudzovania pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Rovnako ani tvrdenia o absencii pracovných návykov a riziku sociálneho zlyhania, spojené s abúзом návykových látok nemajú reálny základ. Z predloženej správy ÚVTOS a ÚVV Ilava je zrejmé, že sa podieľa na pracovnej činnosti pre ústav, pričom je s ňou vyslovená spokojnosť. Čo sa užívania návykových látok týka, vo výkone trestu sa k nim z pochopiteľných dôvodov nedostane a táto skutočnosť tak mala na jeho osobu pozitívny vplyv, keďže si uvedomil, že ich k životu vôbec nepotrebuje. S poukazom na vyššie uvedené dôvody navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol tak, že vyhovie jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného T. W. nie je dôvodná.

Prvostupňový súd postupoval správne a zákonne keď návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Aj podľa zistení krajského súdu, u odsúdeného nie sú splnené všetky zákonné podmienky ustanovenia § 66 ods.1 Tr.zák. Citované ustanovenie podmieňuje podmienené prepustenie splnením troch podmienok - preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu; očakávaním, že v budúcnosti povedie riadny život a vykonaním príslušnej časti uloženého trestu.

V posudzovanej veci síce odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to vykonaním príslušnej časti uloženého trestu. Pokiaľ ide o ďalšie podmienky týkajúce sa jednak polepšenia odsúdeného vzhľadom na plnenie svojich povinností a svoje správanie vo výkone trestu a tiež splnenia podmienky očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, v tomto smere okresný súd správne dospel k záveru, že tieto nie sú splnené a to ani podmienka týkajúca sa plnenia povinností a správania odsúdeného vo výkone trestu a to s poukazom na hodnotenie a správy z ÚVTOS Ilava, ale tiež Žilina, kde odsúdený nastúpil výkon trestu a následne bol dočasne premiestňovaný, ktoré správy podrobne konštatoval už súd prvého stupňa v napadnutom uznesení a z ktorých okrem iného vyplýva, že počas doterajšieho výkonu trestu bol 7 krát disciplinárne potrestaný. Z popisu jednotlivých porušení ústavného poriadku, tak ako sú uvedené v uznesení súdu prvého stupňa je zrejmé, že odsúdený sústavne porušuje ústavný poriadok. V súvislosti so sťažnostnými námietkami odsúdeného je potrebné uviesť, že súd v konaní o návrhu na podmienené prepustenie nemôže bez ďalšieho revidovať a prehodnocovať zákonnosť právoplatne uložených disciplinárnych trestov len na základe tvrdení a domniek odsúdeného, ktorý mal možnosť podať voči nim riadny opravný prostriedok postupom podľa § 97j zákona č. 475/2005 Z. z. <aspi://module='ASPI'&link='475/2005%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, resp. domáhať sa ochrany u prokurátora, ktorý v zmysle § 96 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave, čím je zabezpečená ochrana osôb vykonávajúcich trest odňatia slobody pred prípadným nezákonným postupom orgánu pri plnení úloh na úseku výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom k uvedenému súd môže disciplinárne tresty hodnotiť pri podmienenom prepustení len z hľadiska ich závažnosti, pričom v konkrétnom prípade je nutné uviesť, že u časti previnení ide o také porušenia povinností a porušenia ústavného poriadku odsúdeným, ktoré nepochybne nemožno hodnotiť ako menej závažné. Z hľadiska komplexného hodnotenia teda nemožno skonštatovať, že by odsúdený svojim vzorným plnením povinností a najmä správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie. Pokiaľ ide o námietku odsúdeného, že nebol oboznámený s hodnotením ústavu zo dňa 06.03.2017, táto nie je namieste. Krajský súd poukazuje na to, že táto správa bola prečítaná okresným súdom na verejnom zasadnutí v rámci dokazovania, pričom odsúdený sa k nej nevyjadril. Čiastočne možno prisvedčiť len námietke odsúdeného ohľadne uvádzaného chýbajúceho rodinného zázemia, ako jedného z rizikových faktorov. Je zrejmé, že i keď to tak spočiatku nebolo, odsúdený v súčasnosti udržiava kontakt s rodinnými príslušníkmi, ku ktorým môže po výkone trestu ísť, teda má vytvorené určité sociálne zázemie u matky, prípadne bratov. Je však nutné uviesť, že toto konštatovanie je len jedným z kritérií z hľadiska komplexného hodnotenia rizikových faktorov sociálneho zlyhania, ktoré v konečnom dôsledku nemalo vplyv na konečný správny záver o nesplnení zákonných podmienok na podmienené prepustenie. Pokiaľ ide o námietku, že súd nemohol prihliadať na jeho predchádzajúce odsúdenia, s týmto nemožno súhlasiť. Povinnosť súdu vziať do úvahy aj takéto skutočnosti vyplýva z ustanovenia § 66 ods.1 Tr.zák. z hľadiska zistenia, či možno od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. V rámci kladného alebo záporného výsledku na zodpovedanie tejto otázky hodnotí súd viacero skutočností a okolností, medzi ktoré nepochybne patrí i hodnotenie osoby z hľadiska jeho trestnej minulosti s prihliadnutím na to, či už v minulosti bolo na neho vplývajúce odsudzujúcim rozsudkom, akým trestom, za akú trestnú činnosť a či už bolo na neho vplývajúce aj nepodmieneným trestom odňatia slobody. Uvedené má význam z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti a teda nepochybne (okrem ďalších kritérií) i na posúdenie toho či možno v budúcnosti od odsúdeného dôvodne očakávať vedenie riadneho života. Pri zodpovedaní na uvedenú podmienku je nepochybne rozdiel medzi odsúdeným, ktorý je po prvýkrát vo výkone trestu za nedbanlivostný trestný čin a odsúdeným, ktorý sa napriek predchádzajúcim odsúdeniam k nepodmieneným trestom opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti. V prejednávanej veci je nutné zvýrazniť, že T. W. bol v minulosti už päťkrát súdne trestaný a to za rôznu úmyselnú trestnú činnosť, najmä majetkového charakteru a boli mu ukladané aj

nepodmienečné tresty, pričom z posledného bol po vykonaní trestu prepustený dňa 15.09.2015, no už niekoľko dní na to sa dopustil ďalšej trestnej činnosti, za ktorú aktuálne vykonáva trest odňatia slobody.

Krajský súd uzatvára, že vzhľadom na hodnotenie odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu a pri komplexnom zhodnotení jeho osoby, prihliadajúc i na ústav v akom trest vykonáva (stredný stupeň stráženia) sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu a je možné bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že odsúdený svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu nepreukázal polepšenie a nesplnil tak podmienky na podmiennečné prepustenie. Navyiac krajský súd považuje za nutné zvýrazniť, že v predchádzajúcom období bol súdne trestaný za úmyselnú trestnú činnosť, pričom mu bol už v minulosti ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý zjavne nevedol k jeho náprave, keď sa dopustil ďalšieho trestného činu, za ktorú aktuálne vykonáva trest. Na základe uvedeného potom aj krajský súd dospel ku konštatovaniu, že v súčasnosti nie je možné vysloviť ani záver o dôvodom očakávaní vedenia riadneho života odsúdeného po podmiennečnom prepustení, teda nie je splnená ani tretia podmienka na také rozhodnutie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, ku ktorým súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou takýchto úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy, čo v prejednávanom prípade zistené nebolo.

Keďže v uvedených smeroch sú zistenia a závery okresného súdu vecne správne a presvedčivo odôvodnené, krajský súd pripomínajúc, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu, poukazuje v podrobnostiach na dôvody napadnutého uznesenia, s ktorým sa stotožnil. Preto sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods.1 písm.c) Tr.por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.